

សិរីសាស្ត្រ

పీస్ ఆష్ట్రోల్ లో బుండ్ కు జెయిస్ కొనిబజ్ లుకుంబుస్ లో లోక్కులో
ప్రైవేట్ లో వ్యక్తిగతికాలు చేయాలన్నీ అన్ని వ్యక్తులు

សូមគោរព :

- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ជាគណៈអធិបតី
  - លោកស្រី Jovita M. Corpuz តំណាង APRACA
  - លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា និងក្រុងក្រឹតិយសទាំងអស់ ជាទិស្សហា !

មកដែលពេលនេះ ស្ថិតិសិទ្ធិជាតិត្រូវបានបង្កើតបរិស្ថានគោលនយោបាយហិរញ្ញប្បញ្ញទានដនបទ និងក្របខណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិបស់យើង ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលមួយចំឡ បានយានច្បាលដែលដែលត្រូវបញ្ចប់ហើយ ។ ជាមួយ ខ្សែមវាយតាំលើយ៉ាងតុស់ថា អង្គស្ថិតិសិទ្ធិនេះបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយលទ្ធផលផ្ទៀងផ្ទាត់ និងដោយជាតិយក្រោមគិច្ចពិភាក្សាយ៉ាងសកម្ម និងផលផលុស ។ ខ្ញុំដើរជាក់ថា ឯកឧត្តម លោកជំទាន់ លោក លោកស្រី និងនានកញ្ចប់អស់ដែលមានវត្ថុមាននៅក្នុងអង្គស្ថិតិសិទ្ធិនេះ ពិតជាក្តាប់បានពិនិត្យភាពរូមទៅគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិចំពោរនឹងយឺមីក្របិរញ្ញវត្ថុជាតិ ឱ្យមានរស់ខាងក្រោមនៃបន្ទាន់ ការធ្វើសំបុរបច្ចុប្បន្ននៃការដោរដែលមាន និងអនុសាសន៍ដៃដី ដែលបានខ្សោយនាម និងលើកឡើងដោយតាំណាងអាជ្ញាធរ អាជ្ញាធរព្រោះនាម និងអនុសាសន៍ដៃដី ដែលបានខ្សោយនាម និងលើកឡើងដោយតាំណាងអាជ្ញាធរ អាជ្ញាធរព្រោះនាម និងតាំណាងសហគ្រាល់ជាតិទៅក្នុងជាតិ គ្រឹះស្ថានមិក្របិរញ្ញវត្ថុ និងតាំណាងសហគ្រាល់ជាតិទៅក្នុងជាតិ ព្រមទាំងសមាជិកសមាជិកការបស់អង្គស្ថិតិសិទ្ធិទាំងមួល ។

ផ្លូវតាមការសនេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ ឯកឧត្តម លោកជ័ទ្ធវា លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា ទាំងអស់ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដែលមានតម្លៃប្រចាំខែក្នុងអង្គសន្តិសិទ ឱតខំយកចិត្តទូកជាក់ស្តាប់ ចុល្យមករ ពិភាក្សា និងមានវត្ថុមាននៅទីនេះតាំងពីដើមរបុតណល់ចប់ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្ញុំសូមថ្លែងនូវសេចក្តីអំណរគុណ ចំពោះសមាគមនុយាទានកសិកម្មដឹងបច្ចាំតំបន់អាសិក្សាសិបីកុ (APRACA) និងសមាគមមិត្តបិរញ្ញាណត្រូវ

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នានកញ្ញា និងក្រុវិត្ថិយសជាធិស្ស ហាន

តាមរយៈស្ថារតីទៅអង្គសន្តិសិទ្ធិរយៈពេលម្មយកច្នៃនេះ ខ្ញុំស្ម័គ្រប់ជាន់ ឯកឧត្តម លោកជំទៀវ លោកស្រី នាយកពាណាំងអស់នឹងខិះមសារសំខាន់ៗនៃកិច្ចពិភាក្សាចំនួនពីចំណាម ដើម្បីប្រាមេះ :

- ទី១០ - មតិមួយចំនួនដូរីព្យាកិច្ចពិភាក្សានៅក្នុងអង្គសន្តិសិទ្ធិ
ទី១១ - ទិសដោរយៈពេលខ្លួនមិនមធ្យមរបស់ផ្ទាល់រាជាណាចាត់នៃកម្មដាសលំកបិវីស៊យមិត្រហិរញ្ញវត្ថុ ។

៩. មកិម្មយច្ចនេនដីវិញ្ញកិច្ចពិភាក្សានៃក្នុងអង្គសម្រួលិន

អង្គសន្តិសិទ្ធិតំបន់នេះបានពិភាក្សាដោយផ្តាស់ផ្តូវលើប្រធានបទសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម :

ក). ស្ថានភាពនិងរហូតដែលបាន និងបន្ទាប់ពីក្រុងប្រយោជន៍

ព្រះសាធារណមិត្តក្រុមព្រះពុទ្ធសាស្ត្រ មានត្បូនាទីយោងសំខាន់ក្នុងការផ្តល់គោលទានដល់ពលរដ្ឋក្រុម ដើម្បីយកទៅបង្កើតដែល ប្រកបអាជីវកម្ម និងបំពេញត្បូនាទីជាអន្តរការិយបិរញ្ញាណខ្លួចខ្លួចនៅតាមតម្លៃដែលបានក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍បន្ថែម ។

រយៈពេលបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ យើងទាំងអស់ត្រាតនធិត្យអគ្គនាយករដ្ឋបាល បិទជូនបញ្ជីនឹងប្រកាសនៃត្រួមត្រូវ ។ ជាទិន្នន័យប៉ុណ្ណោះ គឺជូនបញ្ជីនឹងប្រកាសនៃត្រួមត្រូវ ។

អ្នកឱ្យខ្លួន និងអ្នកសំខាន់ថាអាជទទួលយកបាន ។ បុំន្តែទេដែលបានរាយ មធ្យាបាយនេះមិនមែនជាការកិត្តិវត្ថុ ពីជាន់នៃអគ្គារប្រាក់នោះទេ តើត្រាន់តែជាការជូនឱ្យមានការប្រកួតប្រជុំដោយស្មើភាពរវាងត្រីស្ថានមិក្រហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រីស្ថានមិក្រហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមយក្សការសេដ្ឋកិច្ចទិន្នន័យប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធរអាណាពព្យាលេលើប្រព័ន្ធចនាតារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដនាតារជាតិទេកម្មជាមានមុខងារដោយក្នុងផលវគ្គាប់ណ្ហី ចេញបន្ទូលបញ្ហាប្រឈមប្រយ័ត្ន និងត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធចនាតារនិងហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ។

ចំពោះការថែបន្ទាល់បញ្ហាសំវាប់ត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុ នៅការជាតិនៃកម្ពុជាតានិនិត្យពិចារណាកកដីលក្ខស្រាយមួយ ដើម្បីផ្តល់ស្ថានភាពអនុគ្រោះដល់ត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុឡាយិរកលូតលាស់ ដោយមាននិរន្តរភាព និងបង្ការបាននូវហកនិភ័យ ។ ប្រពិបត្តិការត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុកំដែងជាសកម្មភាពបិរញ្ញវត្ថុដែលទេរសភាឌដែរ ត្រូវតែមានបទបញ្ជាល់មន្ត្រី ដើម្បីធ្វើសរាយនូវវិធីដែលនូវសមត្ថភាព និងភាពមិនទេរសភាឌត្រូវដែលស្រាវជ្រាវ អនុវត្តការិយាល័យដល់ប្រព័ន្ធ ។ បុន្ណែមប្រសិនបើបទបញ្ជាមានការវិភាគត្រួតខ្សោះពេក នោះត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុនឹងធ្វើសកម្មភាពដូចជាការ ហើយគេចេចចេញពីតំបន់ជនបទ មកប្រមូលដូចត្រូវការពាណាពាមទីក្រុងសំខាន់ទិន្នន័យ និងការបង្កើតនៃក្រុងក្រុងប្រព័ន្ធដែលជាកំណែងចាប់ពីត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុ ។ ការបង្កើតនៃក្រុងក្រុងប្រព័ន្ធដែលជាកំណែងចាប់ពីត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុ និងការបង្កើតនៃក្រុងក្រុងប្រព័ន្ធដែលជាកំណែងចាប់ពីត្រីស្ថានមិត្តភូរ៉ែត្តុ ។

២) បញ្ជាប្រយោមរបស់ត្រីស្តានមិត្តភាពរវាង

ទេវាបិជ្ជនិស្សយមិត្របិរញ្ញាណនៅកម្ពុជាកំពុងដែវិកចំណួនគូយុកតំសំតាល់កំដោយ កំត្រីស្ថានមិត្របិរញ្ញាណ ប្រជាមុនខិសបញ្ហាមួយចំនួនដែរ ដូចជា កង់បិរញ្ញាប្បញានជាទុនវិនិយោគ ប្រកំដើដែលមានថ្វីដើមទាហរអត្រាការប្រាក់នៅលើទីផ្សារមានការិតខ្ពស់ ពុំទាន់មានទីផ្សារទុនក្នុងស្រុកសំរាប់ស្រែងរកប្រភពទុន ហើយការអនុវត្តផ្សាយបែរស់ប្រព័ន្ធផុទាតាការកំនៈមានកិត ។ កត្តាចំងនេះបង្កួយមានការលំបាកដល់ត្រីស្ថាន ិនាមាថធ្វើការ ពង្រីកសេវាកម្មបែរស់ខ្លួនបាន ទាន់ត្រូវការ ។

គ) - បណ្តាញប្រឈមរបស់សហគ្រាសជូនចូច និងមធ្យោម

សហគ្រាសធ្វើនកុម្ភ និងមធ្យម តីជាចំណុចតន្លឹះក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងផ្ទាតការយកចិត្តទុកដាក់បង្ហបិយាកាសអំណោយផលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសធ្វើនកុម្ភ និងមធ្យម ដោយមានក្រសួងឧស្សាហកម្ម នៃ និងថាមពលដំឡើនទូទាត់ជាមួកគ្រប់គ្រងធនធាន ជាមានជាបន្ថែមសំរបសំរូលធនធាន និងជាមួកកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រធនធាន ដើម្បីសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកផ្តល់ដីនូយ ជាពិសេស ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាសុី និងកម្ពុជាដឹកវិញ្ញុនៃកំរោងតំបន់ទូទៅមេគតុ (MPDF) ក្នុងការជួរពុញឱ្យវិស័យនេះមានការវិភ័យនៅ ។ កន្លែងមកសហគ្រាសធ្វើនកុម្ភនិងមធ្យម មានការវិភ័យនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សំគាល់ បុណ្ណោះ មធ្យាបាយផលិតកម្មរបស់សហគ្រាស

នៅមានកិត និងខែប្រភពបិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ផ្តល់លទ្ធផាត់ឱ្យសហគ្រាល់ទាំងនេះ បំពាក់នូវឧបករណ៍ដីទំនើប។ ដែលអាចធ្វើយកតែបន្ថែមដើម្បី និងបង្កើនជិតការពេម្ខច្បៃត ។

សហគ្រាល់ទូទៅ និងមធ្យមភាពថ្មីន មានការលំបាកក្នុងការទទួលបិរញ្ញវត្ថុទាំងពីរ ដូចជា :

- ការផ្តល់សណ្ឋាគន ត្រីស្ថានបិរញ្ញវត្ថុដោយលើត្រពូងដាក់បញ្ចា ដាក់ដោងចលនាសារៗប្រាក់សុខ្នុំ
- ផ្តល់ដែនទុនសំរាប់សហគ្រាល់ទូទៅ និងមធ្យមនៅមានកិតនូស់នៅឡើយ
- ត្រីស្ថានបិរញ្ញវត្ថុតុំទាន់មានទំនុកចិត្តក្នុងការផ្តល់សណ្ឋាគនដល់សហគ្រាល់ទូទៅនិងមធ្យម ពីព្រះសហគ្រាល់ទូទៅ និងមធ្យមតុំមានត្រពូងដាក់បញ្ចា បូមានឯកសារត្រពូងដាក់បញ្ចា ច្បាស់លាស់ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការផ្តល់សិទ្ធិការការបែងចិត្តដោយ ។ ការទទួលខុសត្រូវមិនមានលក្ខណៈស្អែងជារ ត្រានការចុះបញ្ចីការច្បាស់លាស់ ក្នុងខាងដីនាពីរិដ្ឋជីវិះនិងការសិក្សាអប់រាមឯណាតានការបើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចុកវិជ្ជាមិនទាន់សម្រាយ និងខ្លះពីមានទិន្នន័យដែលផ្តល់ឱ្យមានចំណាយផ្តល់ដើម្បីស និងពិបាកក្នុងការប្រកួត ប្រដែងលើតំលៃ និងគុណភាព ។

ផ្តើមតបនឹងបញ្ចាទ់ទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាយច្បាប់ស្តីពីកតិសន្យាដើម្បីជួយដល់សហគ្រាល់ទូទៅនិងមធ្យម តាមរយៈការដែរឲ្យត្រីស្ថាននៅការនិងមិនត្រូវបិរញ្ញវត្ថុ ផ្តល់សណ្ឋាគនរយៈពេលដែនិងសេវាកតិសន្យាបានដល់សហគ្រាល់ទូទៅនិងមធ្យម ដើម្បីឱ្យសហគ្រាល់ទាំងនេះមានលទ្ធផាត់បង្កើនដលិតការ និងគុណភាពដែនិងដលិតដលរបស់ខ្លួនដើម្បីប្រកួតប្រដែង ជាមួយដលិតដលរវនេស ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ជីវិះនាពីរឲ្យមានស្ថាប័នការូបនិយកម្ពុជា ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកងកទេស និងដាក់ចេញវិគាល់នយោបាយមួយចំនួន ក្នុងគោលបំណងបង្គលក្នុងការដែនិងការប្រកួត និងការប្រកួតនៅឡើយ ។

យ) .បញ្ហាប្រឈមរបស់កសិករ

ប្រទេសកម្មជាមានប្រជាពលរដ្ឋជាង ៨០% គឺជាប្រជាកំរ ។ ពួកគាត់បានបង្រៀបចាប់បច្ចេកទេសមិនទាន់សម្រាយ និងពីនិងផ្តើកលើផ្តល់ជាតិក្នុងការប្រកបរបរកសិកម្ម ។ បច្ចុប្បន្ន ទោះបីជាបានរដ្ឋាភិបាលកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធដាកសាល្យ និងបច្ចេកទេសកសិកម្មកំដោយ កំមិនទាន់ផ្តើមតបទៅនិងតាំងរការទាំងប្រុងរបស់ប្រជាកសិករនៅឡើយ ។ លើសពីនេះឡើត ការទទួលបានពីមានទិន្នន័យរបស់ពួកគាត់នៅមានកិតនូវបន្ថែមដើម្បី ដែលធ្វើឱ្យបាយប៉ះពាល់ដលិតកម្មនិងប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួន ។

២. ទិសដោយ: ពេលខ្លួន និងមធ្យមរបស់ជនាការជាតិនៅក្នុងជាសំរាបីសំយមិត្រ ហិរញ្ញវត្ថុ

បន្ទាន់អនុវត្តតាមអនុសាសន៍ដើម្បីខ្លួនរបស់ សម្រាប់ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ពិនិត្យ សេវា ដែលបានផ្តល់ក្នុងសន្លឹសិទ្ធិជាតិស្តីពីមីត្របិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី ១៩-១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ក្នុងសារពីនេះអនុសាសន៍នេះ គឺត្រូវឱ្យធ្វើនាពារជាតិនៅកម្ពុជាដែលជាអាជ្ញាធរអាមេរិកបាលក្រែវ៖

ទី១- កែលំអបនបញ្ហាប្រុងប្រយ័ត្នសំរាប់ ត្រួតពិនិត្យឱ្យការផែមានភាពសុក្រិតឡើង ដើម្បីការរារា
គ្រីស្ថានមិត្តបុរាណពីការផែមានដែលបានដោឡើងទុកចិត្តពីសាធារណជននៅធនបន្ទប់នេះឡើត ក្នុងការប្រើប្រាស់
សេវាកម្មមិត្តបុរាណពីក្នុងការផែមានដែលបានដោឡើងទុកចិត្តពីសាធារណជននៅធនបន្ទប់នេះឡើត ក្នុងការប្រើប្រាស់

ទី៣- ឱ្យព្រះស្ថានមិត្តភកបានរាយក្រឹងចំណេះដឹងមានអាជ្ញាប័ណ្ណរមហិយបន្ទាន់ដើរបស់ខ្លួនក្នុងការ
ពង្រីកបណ្តាញប្រព័ន្ធការ និងបង្កើតផលិតផលបិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនថ្មីទៅលាងឡើត ដើម្បីបំពេញឈើកិត្តវការរបស់
ប្រជាជននៅតំបន់ជាថ្នូរស្របតាមប្រជែងសីវិទ្ធិលានសាធារណៈសំរាប់ពង្រីកមុខរបរបស់ខ្លួន ។

ទី៤- យកចិត្តទុកដាក់ដល់ការបណ្តុះបណ្តាលប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស ប្រជាពលរដ្ឋក្រឹមក្រុមហ៊ុន ដើម្បីបង្កើតការសម្រេចការងារ និងការសង្គមប្រចាំឆ្នាំ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែលខ្លួន ដើម្បីប្រកបបរិបាយជីតិ៍បង្កើតការងារ និងលើកស្តូយដើរការបសន់ខ្លួនឱ្យការងារត្រួតប្រសិទ្ធភីជួយ ។

ទី១- រូមគ្មានបន្ទុវត្ថុអនុសាសនីបន្ថែមចំណួនចំនួនបន្ទុ សម្រាប់ នាយករដ្ឋមន្ត្រី គីរក្សាយុបាន ស្ថិភាពនៃយោបាយ សន្តិសុខ និងសណ្ឌាប់ផ្ទាប់សង្គមឱ្យបានល្អ ត្រូវរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្លួនបាន ៦%-៧% ធ្វើការរំបែងថែកកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសមាជិក និងត្រូវបំព្រឹងជនជាន់ជាមួយជាតិប្រកបដោយចិរភាព និងនិរនកាត ។

ដើម្បីបង្គលទូរាពិសហគ្រាល់ជនត្បូចនិងមធ្យម អាចចូលមកខិនយោះពេលវេងពីប្រព័ន្ធផន្លាការយកទៅ
ប្រើប្រាស់ដើម្បីព្រំដួង អាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាយកដ្ឋាន និងក្រុមការសាធារណរដ្ឋប្រជាជាតិ

វិស័យមិត្តភាពព្រៃនកម្មជាតិជាកភាពភីអូយសប្បាយរំលែកការពេលវេលាដែលបានបង្ហាញពីក្រោនកម្មជាតិ និងអភិវឌ្ឍន៍ដែលកិច្ចជាតិប្រកបដោយចិរភាព ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រការណរបស់រដ្ឋបាលអាណាពិទិន៍ ក្រោមការដឹកនាំដៃពីមត្តិរបស់ សម្រាប់ នាយរដ្ឋមន្ត្រី ហើយ សែន នៅឡានទៅការគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សន៍ត្រូវ (MDG) ដើម្បីការការពេលវេលាដែលបានបង្ហាញពីក្រោនកម្មជាតិ អភិវឌ្ឍន៍ វិបុលភាព ភាពសុខជុំមរោន និងសុវត្ថិភាពប្រជាជនកម្មជាតិ ។

ខ្ញុំមានតំបន់ពីតាមរយៈលោក លោកស្រី ជាអភិបាលស្ថុក និងមេយុំ ដែលជាអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ផ្ទាល់របស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមមូលដ្ឋាន មេត្តាដឹបចាំនាក់នូវស្ថាផីនេអង្គសន្តិសិទ្ធិថ្វីនេះយកទៅជិត្យុជ្រាយដួន ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមមូលដ្ឋានរបស់ លោក លោកស្រី ឱ្យបានយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍ និងភាពងាយស្មែល នៃការទទួលបានពណ៌ទានយកទៅប្រកបមុខបរចិត្តឱ្យជើរិត តាមរយៈនៃការប្រើប្រាស់សេវាកម្មមិត្តភីរញ្ជីវត្ថុ នៅត្រូវបានប្រើបានបាន។

ខ្ញុំសូមបញ្ចប់ ដោយដែកគ្រប់ពីថ្វាប់អវិយសត្តា ដែលចាស់ទុំបរមបួរណ៍រាជលាការនានអប់រំក្នុងខ្លួន
រាប់សពវត្យ មកបើយ៉ា :

“រាយលេខទាក់ក្រាថ់ សិនជ្រើសរើស ឱ្យបានដឹងដាន
ដឹងដើមដឹងចុង ដឹងបងដឹងបាន ដឹងគិតប្រមាណ
កត់ត្រាបញ្ជី ” ។

ខ្ញុំសូមអរគុណ និងសូមប្រកាសបិទ “ សម្រួលិកដាក់ស្តីពីការបង្កើតបរិស្ថានគោលនយោបាយ
ហិរញ្ញាប្បទានជនបទ និងក្របខំណ្ឌុបទប្បញ្ញត្តិ ” មាប់ពីពេលនេះតទៅ ។